

TORTURA U RATU, POSLEDICE I REHABILITACIJA: Jugoslovensko iskustvo

Monografija "Tortura u ratu, posledice i rehabilitacija – jugoslovensko iskustvo" nastala je kao rezultat rada strucnjaka u *Centru za rehabilitaciju žrtava torture*, specijalizovanom za pružanje sveobuhvatne pomoci ljudima koji su preživeli torturu i žrtvama ratne traume, pre svega na prostorima nekadašnje zajednicke države Jugoslavije. Centar je osnovan 2000. godine, uz finansijsku podršku Evropske komisije, u okviru *IAN-a (Medunarodna mreža pomoci, International Aid Network)* nevladine humanitarne organizacije, posvecene prevashodno pružanju strucne psihološke i druge sroдne pomoci izbeglicama, raseljenim licima i drugim ugroženim grupama, narocito osobama koje su preživele najteža zlostavljanja u zarobljeništvu.

Autori monografije, a posebno njeni urednici, uložili su veliki ljudski, emocionalni, psihološki, intelektualni i moralni napor da nesretnim žrtvama torture pruže pomoc i veru da uvek ima ljudi koji se bore protiv zla i ljudske destrukcije.

Ova monografija ima višestruko značenje (antropolosko, istorijsko, psihološko, psihijatrijsko) i bice od posebne koristi sadašnjim i buducim generacijama na komplikovanom balkanskom području, značajna poruka da budemo uvek na oprezu u borbi protiv zla i destrukcije. U pravu je mudri Dostojevski kada je napisao "Svi smo odgovorni svima za sve".

- Prof. dr sci med. Mirko Pejovic

Tekst koji je pred nama je moguce posmatrati na više nacina. Kao prvo to je neka vrsta strucnog izveštaja mnogih aktivnosti nevladine organizacije IAN (Medunarodna mreža pomoci, International Aid Network). Kao drugo, to je redak pisani dokument o vrstama i posledicama torture tokom ratova na prostoru bivše SFRJ. Kao treće, to je jedna kompleksna multidisciplinarna studija koja je okupila veliki broj eminentnih strucnjaka, koji su problem torture osvetljivali iz teorijske, terapijske, istraživačke perspektive. Nije bez značaja reci da je ovo prva i jedina studija koja sveobuhvatno osvetljava problem torture u ratovima sa prostora bivše SFRJ i posledice torture na biološko, socijalno i psihološko funkcionisanje žrtava.

Kome je ova knjiga namenjena? Po mom mišljenju, ova knjiga je podjednako namenjena strucnjacima mnogih profila (psiholozi, psihijatri, ali i lekari i pravnici), široj intelektualnoj javnosti, brojnim udruženjima koji se bave žrtvama i posledicama rata, kao i državnoj upravi. Zbog svoje sveobuhvatnosti i jedinstvenosti ova knjiga će predstavljati dobrodošlu strucnu literaturu za studente svih fakulteta koji obrazuju mlade ljude za t.zv. pomagacke profesije. U svakom slučaju ova knjiga je primer kako strucnjaci, pod okriljem jedne NVO, mogu da urade jedinstveni i hvale vredan posao.

- Prof. dr Jelena Vlajkovic